

TERVEYSTALO-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2018

VAHVA TULOSKEHITYS JATKUI

TERVEYSTALO-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS

1.1. – 30.9.2018

VAHVA TULOSKEHITYS JATKUI

Heinä-syyskuu 2018 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia vertailukaudesta 160,3 miljoonaan euroon (155,4)
- Oikaistu* käyttökate (EBITDA) kasvoi 15,2 prosenttia vertailukaudesta 20,1 miljoonaan euroon (17,5)
- Käyttökate (EBITDA) yli kolminkertaistui vertailukaudesta 27,6 miljoonaan euroon (7,6)
- Oikaistu* liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) oli 9,2 prosenttia (8,0) liikevaihdosta
- Liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) oli 13,9 prosenttia (1,7) liikevaihdosta
- Kauden voitto oli 16,0 miljoonaa euroa (-6,9)
- Liiketoiminnan rahavirta oli 13,5 miljoonaa euroa (-2,4)
- Osakekohtainen tulos, EPS** oli 0,13 euroa (-0,06).

Tammi-syyskuu 2018 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 9,4 prosenttia vertailukaudesta 546,8 miljoonaan euroon (499,6)
- Oikaistu* käyttökate (EBITDA) kasvoi 20,7 prosenttia vertailukaudesta 76,4 miljoonaan euroon (63,3)
- Käyttökate (EBITDA) kasvoi 107,3 prosenttia vertailukaudesta 90,0 miljoonaan euroon (43,4)
- Oikaistu* liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) oli 11,1 prosenttia (9,8) liikevaihdosta
- Liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) oli 13,6 prosenttia (5,8) liikevaihdosta
- Kauden voitto oli 58,7 miljoonaa euroa (1,1)
- Nettovelka laski 44,3 prosenttia 210,5 miljoonaan euroon (377,8)
- Nettovelka / oikaistu käyttökate laski 4,5:sta 2,0:aan
- Liiketoiminnan rahavirta oli 62,1 miljoonaa euroa (32,5)
- Osakekohtainen tulos, EPS** oli 0,46 euroa (0,01).

Käyttökate (EBITDA) = liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia

EBITA = liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia

** Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin, mukaan lukien listautumisanti, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Oikaisut olivat heinä-syyskuussa yhteensä -7,4 (9,8) miljoonaa euroa ja tammi-syyskuussa yhteensä -13,6 (19,9) miljoonaa euroa.*

*** Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus vertailukaudella.*

Yrjö Närhinen, toimitusjohtaja: Vahva tuloskehitys jatkui, vahvistamme panostuksia digitalisaatioon

Terveystalon kilpailukyky näkyi laaja-alaisena liikevaihdon kasvuna, korkeina käyttöasteina ja lääkäreiden määrän kasvuna. Kapasiteetin kasvu markkinoilla on pysähtynyt ja olemme tehneet toimenpiteitä oman paikallisen tason saatavuutemme varmistamiseksi. Arviomme, että

terveydenhuollon merkittävät lisäkapasiteetti-investoinnit on Suomessa tältä erää nähty ja toimialan rakennejärjestelyt todennäköisesti jatkuvat.

Kehitämme organisaatiotamme entistä asiakaslähtoisemmäksi ja kustannustehokkaammaksi. Keskitymme strategiamme mukaisesti ydinliiketoimintaamme terveydenhuoltoon ja jatkamme investointeja ennaltaehkäiseviin* palveluihin, asiakaskokemukseen ja digitalisaatioon. Tavoitteenamme on olla kaikille asiakasryhmille halutuin terveystalouden tarjoaja. Kehitämme jatkuvasti laajaa palvelutarjontaa ja verkostoamme voidaksemme palvella asiakkaidemme yksilöllisiä tarpeita. Erinomainen palvelukokemus edistää asiakkaiden sitoutumista ja asiakasuskollisuutta. Toukokuussa lanseerattu uudistettu Oma Suunnitelma, henkilökohtainen terveystalouden suunnitelma on yksi tärkeistä työkaluista asiakasuskollisuuden kasvattamisessa. Syyskuun loppuun mennessä uudistettuja Oma Suunnitelmia oli tehty jo noin 150 000 kappaletta ja jatkokäyntejä oli suunniteltu jo 65 000 kappaletta. Tavoitteena on, että vuoden 2019 aikana jokaiselle terveystalouden asiakkaalle tehdään henkilökohtainen Oma Suunnitelma jatkosuunnitelmien.

Vuoden kolmannella neljänneksellä liikevaihto kasvoi hieman yli 3,2 prosenttia vertailukaudesta pääosin julkisasiakkuuksien myynnin ennätysvahvan kasvun ansiosta. Jo tehdyistä investoinneista ja palvelumixin muutoksista huolimatta onnistuimme kannattavuutemme parantamisessa; oikaistu käyttökate kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä yli 15 prosenttia 20,1 miljoonaan euroon. Oikaistu EBITA suhteessa liikevaihtoon parani 1,2 prosenttiyksikköä ja oli 9,2 prosenttia.

Kasvutavoitteemme on edelleen 6–8 prosentin vuotuinen liikevaihdon kasvu pitkällä aikavälillä orgaanisen kasvun ja täydentävien yritysostojen avulla. Näemme, että muuttuvasta asiakas- ja palvelumixistä huolimatta meillä on kyky parantaa kannattavuutta toiminnan skaalaetujen ja jatkuvan tehostamisen kautta ja tavoittelemme 12–13 prosentin oikaistua EBITA-marginaalia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Vahva tase tukee osaltaan Attendo-yrityskauppaan valmistautumista.

Markkinanäkymät

Suomen työllisyystilanne ja kuluttajaluottamus ovat edelleen hyvällä tasolla ja markkinaympäristö on suotuisa. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen eli Sote-ratkaisun mahdollisesti viivästyessä julkisen sektorin kysynnän kasvun arvioidaan kiihtyvän. Yrityisasiakkaiden kysyntä jatkuu vakaana ja ennaltaehkäisevien palveluiden kysynnän suhteellinen osuus kasvaa. Yksityisasiakkaiden kysyntä jatkuu vakaana, mutta markkinoille tullut uusi kapasiteetti vaikuttaa Terveystalon liikevaihdon kasvua alentavasti. Kapasiteetin kasvun huippu on kuitenkin nähty. Näkymät perustuvat odotettuun markkinakehitykseen seuraavan kuuden kuukauden jaksolla verrattuna edelliseen kuuteen kuukauteen.

Aiemmat markkinanäkymät (julkistettu 17.8.2018)

Kotimaisen talouden positiivinen kehitys tukee yritys- ja yksityisasiakasliiketoimintaa. Suomelle tärkeä Sote-ratkaisu muuttaisi kaikkien terveydenhuollon toimijoiden ympäristöä ja toisi uusia mahdollisuuksia erityisesti niille toimijoille, jotka investoivat vastatakseen uusiin tarpeisiin. Terveystalo odottaa markkinoidensa edelleen kehittyvän suotuisasti, mutta markkinoille tulleen uuden kapasiteetin vaikuttavan erityisesti yksityisasiakasliiketoimintaan.

* Työterveyden lakisääteinen tehtävä on ennaltaehkäistä työstä aiheutuvia terveyshaittoja. Ennaltaehkäiseviä palveluita ovat muun muassa työpaikkaselvitys, jossa selvitetään työpaikan olosuhteet ja työn altisteet, terveystalouden palvelut, toimenpide-ehdotukset työolojen parantamisesta ja työntekijöiden työkyvyn edistämisestä, neuvonta ja ohjaus, osallistuminen työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen, työssä selviytymisen edistäminen ja tarvittaessa ohjaaminen kuntoutukseen, kun työntekijän työkyky on heikentynyt, työpaikan ensiapuvalmiuden ohjaus ja työterveyden laadun ja vaikuttavuuden arviointi ja seuranta.

Hyvinvointipalveluita ovat muun muassa fysioterapia, mielen hyvinvointipalvelut (psykologit ja psykoterapeutit), ravitsemusterapia, työkykyvalmennus ja Rela hierojat (Terveystalon tytäryhtiö).

Avainluvut

M€	7-9/ 2018	7-9/ 2017	Muutos, %	1-9/ 2018	1-9/ 2017	Muutos, %	Muutos, 2017
Liikevaihto	160,3	155,4	3,2	546,8	499,6	9,4	689,5
Oikaistu käyttökate (EBITDA) *	20,1	17,5	15,2	76,4	63,3	20,7	92,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA), % *	12,5	11,2	-	14,0	12,7	-	13,4
Käyttökate (EBITDA) *	27,6	7,6	>200,0	90,0	43,4	107,3	68,2
Käyttökate (EBITDA), % *	17,2	4,9	-	16,5	8,7	-	9,9
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) *	14,8	12,4	19,4	60,6	49,1	23,6	73,0
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), % *	9,2	8,0	-	11,1	9,8	-	10,6
Liikevoitto (EBIT)	17,3	-2,5	> 200,0	59,3	14,2	>200,0	28,2
Kauden tulos	16,0	-6,9	> 200,0	58,7	1,1	> 200,0	7,2
Nettovelka	-	-	-	210,5	377,8	-44,3	256,4
Nettovelka/Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)*	-	-	-	2,0	4,5	-	2,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	-	-	-	13,5	3,1	-	2,1
Omavaraisuusaste, % *	-	-	-	53,7	37,3	-	50,7
Nettovelkaantumisaste (Gearing),%*	-	-	-	41,9	115,6	-	56,1
Osakekohtainen tulos**	0,13	-0,06	-	0,46	0,01	-	0,06
Liiketoiminnan rahavirta	13,5	-2,4	>200%	62,1	32,5	91,1	70,0
Henkilöstö kauden lopussa	-	-	-	4 482	4 290	4,5	4 265
Ammatinharjoittajat kauden lopussa	-	-	-	4 729	4 503	5,0	4 431
Työpäivien määrä	65	65	-	189	189	-	251

* Vaihtoehtoinen tunnusluku. Lisätietoja liitetiedossa 14.

** Painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus vertailukaudella. Diacor on yhdistetty vertailukauden lukuihin taseen ja henkilöstön osalta 31.3.2017 alkaen.

Markkinakatsaus

Terveydenhuoltomarkkinat pysyivät vakaina koko raportointikauden ajan. Suomen talouden hyvä kehitys, kasvanut työllisten määrä ja vahva kuluttajaluottamus tukivat kaikki osaltaan vakaata kysyntää yritys- ja yksityisasiakkuuksissa katsauskaudella. Kilpailutilanne on kuitenkin kiristynyt kasvaneen lääkäriasema- ja sairaalakapasiteetin vuoksi erityisesti Suomen suurissa kaupungeissa pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta. Terveystalon palveluiden kysyntä on jatkunut vahvana. Kasvanut kapasiteetti näkyy yksityisasiakkuuksissa paikallisten markkinaosuuksien kehityksessä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on käsitellyt hallituksen ehdotuksen Sote-uudistuksesta ja valiokunnan mietinnöt lähtevät seuraavaksi eduskunnan perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Perustuslakivaliokunta arvioi, ovatko lakiesitykset Suomen perustuslain mukaisia. Tämän jälkeen lait palaavat takaisin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, jonka käsittelyn jälkeen lait lähtisivät eduskunnan täysistuntoon hyväksyttäväksi. Ehdotettujen uudistusten läpimenosta ja toteutumisesta ei siten ole varmuutta.

Ehdotettu ratkaisu tarkoittaisi mahdollisuutta tarjota julkisesti maksettuja, pääsääntöisesti nykyisenkaltaisia terveyskeskuspalveluja yksityisesti tuotettuna. Suoran valinnan palveluissa eli sote-keskustoiminnassa palveluntuottaja saisi palkkionsa samoin perustein kuin julkisesti omistettu sote-keskus. Terveystalo arvioi, että tämä tarkoittaisi Terveystalolle mahdollisuutta lisätä ydinosaamisalueensa liiketoimintaa hyödyntämällä olemassa olevaa verkostoaan ilman merkittäviä investointeja.

Mikäli ehdotettu Sote-uudistus siirtyy eteenpäin, kysynnän uskotaan kasvavan erilaisissa osa- ja kokonaisulkoistuksissa, erityisesti mikäli kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveyspalvelujen ulkoistuksia ja investointeja rajoittava laki poistuu.

Palvelusetelikokeilujen rahoitus päättyy viimeistään 31.10.2019. Mikäli maakunta saa erikseen päätettävää valinnanvapauspilottirahoitusta, tulee samalla alueella toimiva palvelusetelikokeilu muuntaa osaksi laajempaa valinnanvapauspilottia 31.8.2019 mennessä.

Vuonna 2018 käynnistyneet ja vuonna 2019 alkavat valinnanvapauspilottit kattavat suoran valinnan palvelut (sote-keskustoiminta ja suunhoito), henkilökohtaisen budjetoinnin ja asiakassetelit. 2019 pilottien käynnistyminen riippuu kuitenkin lakiesitysten läpimenosta ja lopulliset päätökset pilottien etenemisestä tehdään lakiesityksen hyväksymisen jälkeen. Hallituksen kesäkuussa antaman aikataulusuunnitelman mukaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyskeskuspilottit päättyisivät viimeistään vuoden 2020 lopussa ja palvelujen järjestämistä vastuu siirtyisi maakunnan normaaliaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta. Suunhoidon pilottit päättyisivät viimeistään vuoden 2021 lopussa ja toiminta siirtyisi suunhoidon yksiköihin vuoden 2022 alusta. Henkilökohtainen budjetti ja asiakasseteli tulisivat käyttöön vuoden 2022 alusta alkaen. Sote-keskusten valinnanvapaus ja suunterveyden valinnanvapaus astuisivat voimaan 2023 alkaen. Uudistuksen toteutumisaikataulu voi kuitenkin eri syistä viivästyä.

Yhtiö uskoo suurimman toimipaikka- ja sairaalaverkostonsa ja työterveyshuollon asiakaskuntansa ansiosta voivansa kuitenkin jatkaa vahvaa kehitystään myös nykyisellä markkinarakenteella ja olevansa houkutteleva kumppani eri asiakasryhmille.

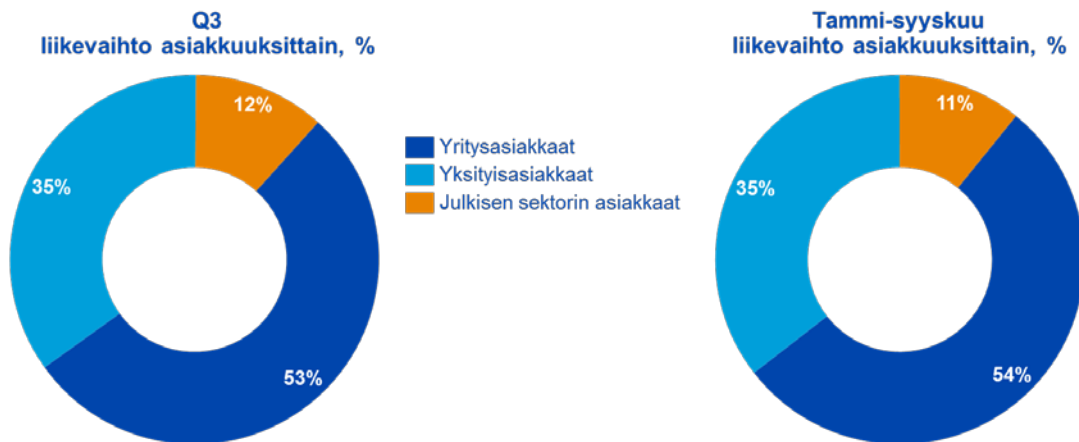
Konsernin liikevaihto

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia vertailukaudesta ja oli 160,3 miljoonaa euroa (155,4). Liikevaihdon kehitystä tuki Terveystalon palveluiden kasvanut kysyntä. Terveystalon kilpailukyky näkyi vakuutusmyynnin vakaana kehityksenä, korkeina käyttöasteina ja lääkäreiden määrän kasvuna. Kiristynyt kilpailu ja kasvanut kapasiteetti markkinoilla näkyi pienempänä Terveystalon vastaanottoaikojen määränä, joka laski 3 prosenttia. Julkisasiakkuuksien myynnin merkittävä kasvu vaikutti olennaisesti kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon kehitykseen.

Tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 9,4 prosenttia edellisvuodesta 546,8 miljoonaan euroon (499,6). Diacorin yrityskauppa vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä vaikutti merkittävästi liikevaihdon kehitykseen.

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Yritysassiakkaat	85,6	84,5	1,3	293,4	266,3	10,2	372,1
Yksitysassiakkaat	56,2	56,9	-1,2	194,0	186,8	3,8	253,8
Julkisen sektorin asiakkaat	18,5	14,0	31,8	59,4	46,4	27,9	63,6
Yhteensä	160,3	155,4	3,2	546,8	499,6	9,4	689,5

Liikevaihto asiakkuuksittain

Yrityisasiakkaat

Yrityisasiakkaat ovat Terveystalon suurin asiakasryhmä. Terveystalon yritysasiakkaat käsittävät yhtiön työterveysasiakkaat lukuun ottamatta kunnallisia työterveysasiakkaita. Yhtiö tarjoaa lakisääteisiä työterveyspalveluja ja muita työterveys- ja työhyvinvointipalveluja kaiken kokoisille yritysasiakkaille. Terveystalo on Suomen suurin työterveyspalvelujen tarjoaja liikevaihdon ja työterveyshuollon loppukäyttäjien määrän perusteella. Terveystalo tarjoaa työterveydenhuollon palveluja yli 23 000 yritykselle.

Yrityisasiakkuuksien kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto kasvoi 1,3 prosenttia ja oli 85,6 (84,5) miljoonaa euroa ilman merkittävää vaikutusta yrityskaupoista. Ennaltaehkäisevien työterveyspalveluiden ja hyvinvointipalveluiden myynti kehittyi suotuisasti, kun taas sairausvastaanottopalveluiden kysyntä laski. Työterveysloppuasiakkaiden lukumäärässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta vertailukauteen nähden.

Ennaltaehkäisevien palveluiden kasvua tukee muun muassa digitaalinen terveys- ja hoitosuunnitelma – asiakkaan Oma Suunnitelma, joita on tehty noin 150 000 kappaletta. Oma Suunnitelma uudistettiin keväällä 2018 ja uudistettuihin Oma Suunnitelmiin on syyskuun loppuun mennessä suunniteltu jo 65 000 jatkokäyntiä. Myös digitaalisten palveluiden kysyntä kasvoi merkittävästi.

Tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 10,2 prosenttia ja oli 293,4 (266,3) miljoonaa euroa. Diacor-yrityskauppa maaliskuussa 2017 vaikutti edelleen merkittävästi liikevaihdon kasvuun. Lisäksi ennaltaehkäisevien työterveyspalveluiden suotuisa kehitys edisti liikevaihdon kasvua. Myös hyvinvointipalveluiden ja digitaalisten palveluiden myynti kasvoi merkittävästi vertailukaudesta.

Yksityisasiakkaat

Yksityisasiakkaat ovat Terveystalon toiseksi suurin asiakasryhmä. Yksityisasiakkaisiin kuuluu yksityishenkilöitä ja perheitä. Yhtiön vahva brändi, vaivaton pääsy palveluihin ilman pitkiä odotusaikoja, johtava yksityishenkilöille, perheille ja eläkeläisille suunnattu palvelutarjonta ja henkilökohtaiset digitaaliset palvelut tuovat Terveystalolle kilpailuedun julkiseen terveydenhuoltoon nähden ja kannustavat asiakkaita investoimaan omaan terveyteensä. Yksityisasiakkaiden palvelut maksaa joko asiakas itse tai vakuutusyhtiö.

Yksityisasiakkuuksien kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto laski 1,2 prosenttia ja oli 56,2 (56,9) miljoonaa euroa ilman merkittävää vaikutusta yrityskaupoista. Kysyntä oli kolmannen vuosineljänneksen aikana vakaata ja työterveysasiakkaiden yksityispalveluiden käyttö oli vertailukauden tasolla. Kilpailutilanne on kiristynyt uusien sairaaloiden ja lääkäriasemien myötä kasvaneen kapasiteetin vuoksi erityisesti Suomen suurissa kaupungeissa pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta. Alueelliset erot ovat edelleen merkittäviä. Terveystalon lääkärivastaanottojen varausasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä yhä korkeat, mutta tarjottujen lääkäriaikojen määrä oli edellisvuotta pienempi. Sopimussuhteessa olevien lääkäreiden määrä on kuitenkin kasvanut ja tarjottujen aikojen määrä laski suhteellisesti huomattavasti kasvanutta kapasiteettia vähemmän. Diagnostiikkapalveluiden myynti oli edellisvuoden tasolla. Voimistunut vakuutusyhtiöohjaus johti leikkauspalveluiden alhaisempiin volyymeihin. Liikevaihtoa kasvatti puolestaan hyvinvointi- ja digitaalisten palveluiden vahva kysyntä.

Tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 3,8 prosenttia ja oli 194,0 (186,8) miljoonaa euroa. Diacorin yrityskauppa, orgaaninen kasvu, sekä vähäisemmässä määrin suunterveyden palveluiden verkoston laajentuminen vaikuttivat katsauskauden liikevaihdon kehitykseen.

Julkisen sektorin asiakkaat

Terveystalon julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluu suomalaisia julkisen sektorin organisaatioita, kuten kuntia, kuntayhtymiä, sairaanhoitopiirejä, sekä kunnallisia työterveysasiakkaita. Terveystalon laaja toimipaikkaverkosto, digitaalinen tarjonta, hyvä maine ja tunnettu brändi sekä terveydenhuoltopalvelujen koko hoitoketjun laaja tuntemus ja kokemus tekevät Terveystalosta houkuttelevan kumppanin julkiselle sektorille. Julkisen sektorin asiakasryhmässä Terveystalon palvelut rahoitetaan pääasiassa kuntien ja valtion budjeteista.

Julkisasiakkuuksien kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon kasvu oli ennätysvahvaa. Liikevaihto kasvoi 31,8 prosenttia ja oli 18,5 (14,0) miljoonaa euroa. Myynnin kasvuun vaikuttivat erityisesti uudet ulkoistussopimukset Lumijoella ja Kinnulassa, sekä lisälmen sairaalan erikoissairaanhoidossa.

Terveystalo on mukana valinnanvapauskokeiluissa Ylä-Savossa (Iisalmi, Sonkajärvi, Vieremä, Kiuruvesi), Keski-Uudellamaalla (Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä), Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Lahdessa ja Kuopiossa. Valinnanvapauskokeilujen lukumäärä ja liikevaihto kasvoivat vertailukaudesta selvästi.

Tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi 27,9 prosenttia ja oli 59,4 (46,4) miljoonaa euroa.

Taloudellinen tulos

Kolmannen vuosineljänneksen oikaistu käyttökate (EBITDA) kasvoi 15,2 prosenttia vuoden takaisesta 20,1 miljoonaan euroon (17,5). Oikaistun käyttökateen kasvu johtui pääosin liikevaihdon kasvusta, operatiivisen tehokkuuden kehityksestä ja Diacorin ja Porin Lääkäritalon integraatioiden kustannussynergioiden toteutuksesta. Materiaalikulut laskivat 11,0 prosenttia johtuen myynnin mixin muutoksesta joka painottuu enemmän ennaltaehkäiseviin palveluihin. Ostetut palvelut kasvoivat linjassa liikevaihdon kasvun kanssa 2,9 prosentilla. Liiketoiminnan muut kulut laskivat IT-, markkinointi- ja kalustohuolto-kustannusten laskiessa vertailukaudesta.

Huolimatta myynnin mixin muutoksesta henkilöstöintensiivisempiin ennaltaehkäiseviin ja hyvinvointipalveluihin oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 12,5 prosenttia (11,2) liikevaihdesta.

Käyttökate yli kolminkertaistui edellisvuodesta 27,6 (7,6) miljoonaan euroon. Liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) suhteutettuna liikevoittoon kasvoi 12,2 prosenttiyksiköllä 13,9 prosenttiin.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevoitto oli 17,3 (-2,5) miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 17,1 (-7,3) miljoonaa euroa. Voitto oli 16,0 (-6,9) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,13 (-0,06) euroa.

Tytäryhtiö- ja muiden osakkeiden myynnistä saadut myyntivoitot vaikuttivat käyttökateen ja EBITA:n vertailukelpoisuuteen katsauskaudella. Terveystalo kirjasi kolmannelle vuosineljännekselle yhteensä 8,4 miljoonaa euroa myyntivoittoa pääosin Ava Clinicin osakkeiden myynnistä, jolla on kertavaikutteinen tulosta parantava vaikutus.

Tammi-syyskuun oikaistu käyttökate (EBITDA) kasvoi 20,7 prosenttia 76,4 (63,3) miljoonaan euroon. Oikaistun käyttökateen kasvu johtui pääosin liikevaihdon kasvusta, operatiivisen tehokkuuden kehittymisestä ja Diacorin ja Porin Lääkäritalon integraatioiden kustannussynergioiden toteutuksesta. Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 14,0 prosenttia (12,7) liikevaihdosta.

Tammi-syyskuun käyttökate kasvoi 107,3 prosenttia edellisvuodesta 90,0 (43,4) miljoonaan euroon. Liikevoitto ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA) suhteutettuna liikevoittoon kasvoi 7,8 prosenttiyksiköllä 13,6 prosenttiin.

Yrityskauppa- ja uudelleenjärjestelykulut sekä tytäryhtiö- ja muiden osakkeiden myynnistä saadut myyntivoitot vaikuttivat käyttökateen ja EBITA:n vertailukelpoisuuteen katsauskaudella. Terveystalo kirjasi katsauskaudelle yhteensä 16,2 miljoonaa euroa myyntivoittoa pääosin Ava Clinicin sekä Porin kiinteistön myynnistä. Liikevoitto yli nelinkertaistui tammi-syyskuussa ja oli 59,3 (14,2) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun nettorahoituskulut laskivat 51,8 prosenttia pääosin listautumisen yhteydessä tehtyjen uudelleenrahoitusten ansioista ja olivat 7,0 (14,5) miljoonaa euroa. Katsauskauden nettorahoituskulut sisältävät 0,6 miljoonaa euroa tulevien yritysjärjestelyiden rahoittamiseen liittyviä kuluja. Liiketoiminnan rahavirta kasvoi 91,1 prosenttia ja oli 62,1 miljoonaa euroa (32,5). Kasvu johtui pääosin parantuneesta kannattavuudesta ja nettokäyttöpääoman tehostumisesta.

Tytäryritysten myyntiin liittyviä rahavirtoja kohdistui katsauskaudelle 24,0 miljoonaa euroa (0), joten investointien rahavirta oli positiivinen 10,7 (-73,0) miljoonalla eurolla. Tytäryhtiöiden ja liiketoimintoihin liittyvien hankintojen osuus oli -2,1 (-57,2) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta oli -26,3 (7,1) miljoonaa euroa. Katsauskauden rahavirtaan sisältyi omien osakkeiden hankintaan liittyviä rahavirtoja -6,7 (0) miljoonaa euroa. Osakehankinnat on toteuttanut EAM TTALO Holding Oy, ja ne on tehty osakepalkitsemisjärjestelyn ehtojen mukaisesti Terveystalon rahoittamana.

Terveystalon voitto ennen veroja tammi-syyskuulta oli 54,3 (-0,5) miljoonaa euroa. Terveystalo kirjasi verotarkastuksen päättymisen seurauksena vahvistettuihin tappioihin liittyvää laskennallista verosaamista vuoden ensimmäiselle neljännekselle 13,0 miljoonaa euroa jolla on kertavaikutteinen tulosta parantava vaikutus. Katsauskauden voitto oli 58,7 (1,1) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,46 (0,01) euroa.

Konsernin taloudellinen asema

Terveystalon likviditeetti on hyvä. Rahavarat kauden lopussa olivat 79,4 miljoonaa euroa (5,7 miljoonaa euroa syyskuussa 2017). Kokonaisvarat olivat 937,4 miljoonaa euroa (878,2 miljoonaa euroa syyskuussa 2017). Kasvu johtui pääosin rahavarojen kasvusta.

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 502,1 (326,8) miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin listautumisella kerätystä uudesta pääomasta ja parantuneesta kannattavuudesta. Lisäksi listautumista edeltäneet osakkeenomistajat tekivät 25 miljoonan euron lisäsijoituksen yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon lokakuussa 2017.

Terveystalon tase on vahva. Nettovelkaantumisaste katsauskauden lopussa oli 41,9 (115,6) prosenttia ja korollinen nettovelka oli 210,5 (377,8) miljoonaa euroa. Lasku johtui pääosin listautumisen yhteydessä toteutetulla osakeannilla kerätystä omasta pääomasta, operatiivisen rahavirran kehittymisestä ja lainojen takaisinmaksusta.

Katsauskauden oman pääoman tuotto oli 13,5 (3,1) prosenttia ja omavaraisuusaste oli 53,7 (37,3) prosenttia. Tulos viimeisen 12 kuukauden ajalta sisältää vahvistetuista tappioista verotarkastuksen valmistumisen johdosta täysimääräisesti kirjatut laskennalliset verosaamiset 13,0 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja yrityskaupat

Nettoinvestoinnit tammi-syyskuussa 2018, sisältäen yrityskaupat, olivat negatiiviset -2,9 (171,3) miljoonaa euroa johtuen AVA Clinic liiketoiminnan myynnistä. Konsernin rahavirtaperusteiset nettoinvestoinnit ilman yrityskauppoja olivat 11,3 (11,8) miljoonaa euroa ja vastaavat investoinnit, joihin ei liittynyt kassavirtaa, olivat 7,7 (9,5) miljoonaa euroa. Nämä investoinnit koostuivat pääosin lääketieteellisiin laitteisiin ja verkostoon tehdyistä investoinneista sekä IT-järjestelmiin ja palvelukehitykseen liittyvistä investoinneista.

Yrityskauppoihin liittyvät nettoinvestoinnit olivat -22,0 (150,0) miljoonaa euroa. Tammi-syyskuussa terveystalo teki kolme yrityshankintaa sekä kaksi liiketoimintakauppaa.

Tammikuussa yhtiö hankki Hammas Jaarli Oy:n liiketoiminnan. Helmi-kesäkuussa terveystalo vahvisti verkostoaan ostamalla Naantalissa toimivan Naantalin Yksityislääkärit Oy:n sekä Tuurissa ja Vimpelissä toimivan Juha Uusimäki Oy:n (Lääkäriasema ILO:n). Lisäksi yhtiö myi toisella vuosineljänneksellä Koy Porin Linnankulman koko osakekannan.

Terveystalo hankki kolmannella vuosineljänneksellä Fysiatriinen osaamiskeskus Prima Oy:n koko osakekannan. Fysiatriinen osaamiskeskus Prima Oy on yksityinen fysioterapiapalvelujen tarjoaja. Yrityksessä työskentelee 10 fysioterapeuttia, 3 fysiatrria ja 1 psykologi. Yhtiön liikevaihto vuonna 2017 oli noin 1,3 miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiön kesäkuussa allekirjoittama sopimus Jämsän Fysikaalinen Hoitolaitos Oy:n Jämsän toimipaikan liiketoiminnan hankinnasta pantiin täytäntöön syyskuun lopulla.

Lisäksi terveystalo on myynyt Riiassa toimivan tytäryhtiönsä Ava Clinicin koko osakekannan kolmannella vuosineljänneksellä. Terveystalo luopui elokuussa 2017 hedelmöityshoito-liiketoiminnasta Suomessa ja Ava Clinicin kaupan myötä yhtiö on luopunut kokonaan hedelmöityслиiketoiminnasta.

Vertailukauden investoinnit sisältävät Porin Lääkäritalo -konsernin sekä Diacor-konsernin kassavirtavaikutteisten kauppahintojen lisäksi Diacorin hankintaan liittyvän 93,9 miljoonan euron investoinnin, johon ei liittynyt rahavirtaa.

Henkilöstö

Työsuhteisen henkilöstön määrä 30.9.2018 kasvoi hieman vertailukaudesta ja oli 4 482 (4 290). Ammatinharjoittajien määrä kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 4 729 (4 503).

Palkitseminen

Hallitus teki heinäkuun kokouksessaan päätöksen Terveystalo Oyj:n osakkeiden hankkimisesta ja hallinnoimisesta Evli Awards Management Oy:n (EAM) kanssa kannustimiin liittyvän omien osakkeiden hankinnan rahoitusta koskevan osakeyhtiölain kohdan säännösten mukaisesti. Järjestelyssä EAM perusti EAM TTALO Holding Oy:n (Holding-yhtiö), joka hankkii Terveystalon rahoittamana sopimuksen mukaisesti osakkeita. Osakkeita käytetään osana Terveystalon osakepohjaista kannustinjärjestelmää sen ehtojen mukaisesti. Katsauskaudella EAM TTALO Holding Oy hankki Terveystalon osakkeita 730 000 kappaletta.

Muutokset johdossa

Julia Ormio, s. 1970, LL.B., LL.M, on nimitetty Terveystalon lakiasianjohtajaksi 1.12.2018 alkaen. Hänestä tulee Terveystalon johtoryhmän jäsen ja hän raportoi toimitusjohtaja Yrjö Närhiselle. Ormio siirtyy Terveystaloon Sumitomo SHI FW Oy:sta, missä hän on toiminut lakiasianjohtajana vuodesta 2012 lähtien. Aikaisemmin hän työskenteli muun muassa Outotec Oyj:ssä ja Elcoteq Oyj:ssä.

Terveystalon johtavana ylilääkärinä vuodesta 2009 toiminut Juha Tuominen (professori, dosentti, sisätautien erikoislääkäri, LT) on valittu Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiriin uudeksi toimitusjohtajaksi ja hän aloittaa tehtävässään 1.1.2019. Terveystalo on käynnistänyt Tuomisen seuraajan haun. Terveystalon johtavan ylilääkärin sijaisena toimii 1.11.2018 alkaen työterveydenhuollon ylilääkäri Unto Palonen.

Nimitystoimikunnan kokoonpano

Terveystalo Oyj:n nimitystoimikunta koostuu yhtiön neljän suurimman osakkeenomistajan edustajista 3.9.2018 omistustilanteen mukaan sekä yhtiön hallituksen puheenjohtajasta. Nimitystoimikunnan tehtäviin kuuluvat hallituksen jäsen ehdokkaiden etsintä, jäsenten ehdollepanon valmistelu ja esittely sekä hallituksen palkitsemisasiat. Nimitystoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Terveystalon nimitystoimikunnan jäsenet ovat edellä mainitun mukaisesti:

- Risto Murto, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Tomas von Rettig, Rettig Group AB
- Ole Johansson, Hartwall Capital
- Laura Raitio, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr
- Fredrik Cappelen, Terveystalo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.

Nimitystoimikunta on 21.9.2018 pitämässään järjestäytymiskokouksessa valinnut puheenjohtajakseen Risto Murron.

Nimitystoimikunta toimittaa Terveystalon hallitukselle viimeistään 1.2.2019 ehdotuksensa esitettäväksi varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Strategian toteuttamisessa Terveystaloon ja sen toimintaan kohdistuu monenlaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Terveystalolla on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan prosessi sen varmistamiseksi, että riskit tunnistetaan ja niitä vähennetään mahdollisuuksien mukaan, vaikka monet riskeistä jäävätkin yhtiön täyden kontrollin ulkopuolelle. Hyödyntääkseen arvon luomisen mahdollisuuksia Terveystalo on valmis ottamaan myös hallittuja riskejä riskinkantokykynsä rajoissa.

Terveystalon riskiluokituksen mukaan riskit jaetaan neljään pääryhmään: strategiset riskit, taloudelliset ja henkilöstöriskit, operatiiviset riskit ja potilasturvallisuusriskit. Kaikki nämä luokat voivat sisältää sekä sisäisiä että ulkoisia riskejä ja mahdollisuuksia.

Alla kuvatuilla riskeillä ja epävarmuustekijöillä katsotaan mahdollisesti olevan merkittävää vaikutusta yhtiön liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen ja tulevaisuuden näkyymiin seuraavan 12 kuukauden aikana. Tämän luettelon ei ole tarkoitus olla tyhjentävä.

Kilpailuympäristön muutoksilla, markkinoille tulevilla uusilla kilpailijoilla ja lisääntyvällä hintakilpailulla voi olla haitallinen vaikutus yhtiön kannattavuuteen ja kasvupotentiaaliin.

Uusien tietojärjestelmien, palvelujen, palvelutuotteiden ja toimintamallien kehittämiseen ja käyttöönottoon liittyy riskejä.

Yhtiön liiketoiminta riippuu sen kyvystä löytää ja houkutella palvelukseensa päteviä ja ammattitaitoisia terveydenhuollon ammattilaisia, työntekijöitä ja johtajia sekä pitää heidät palveluksessaan. Kasvanut palvelutarjonta ja kiristänyt kilpailutilanne vaikuttaa terveydenhuollon ammattilaisten saatavuuteen erityisesti suurilla paikkakunnilla. Avainhenkilöiden vaihtuvuuteen liittyy riski siitä että mukana häviää tietoa ja osaamista.

Yhtiö ei välttämättä onnistu löytämään sopivia yritysostokohteita tai laajentumismahdollisuuksia suotuisin ehdoin.

Yhtiö on osapuolena ja voi joutua osapuoleksi viranomaisen, potilaan tai kolmannen osapuolen vireille panemassa oikeudenkäynnissä tai hallinnollisessa menettelyssä. Yhtiö katsoo, etteivät sen tämänhetkiset vireillä olevat oikeudelliset vaatimukset tai oikeudenkäynnit ole luonteeltaan merkittäviä.

Yhtiö on valmistautunut hyvin toukokuussa voimaan tulleeseen EU:n tietosuojasetukseen, jonka tavoitteena on lisätä henkilötietojen käsittelyn avoimutta ja läpinäkyvyyttä.

Terveystalon riskienhallintaa ja yhtiön liiketoimintaan liittyviä riskejä on kuvattu tarkemmin yhtiön kotisivuilla osoitteessa <https://www.terveystalo.com/fi/Sijoittajat/Hallinto/Riskien-hallinta-ja-riskit/> ja yhtiön vuosikertomuksessa vuodelta 2017.

Kausivaihtelu ja arkipäivien lukumäärän vaikutus

Kausiluonteisuus vaikuttaa Terveystalon liikevaihtoon jonkin verran. Yhtiön liikevaihto on tyypillisesti ollut alhaisempi lomakausina, erityisesti heinäkuussa ja elokuussa. Vuosineljännesten tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut erityisesti vuoden kolmannen vuosineljänneksen liikevaihtoa laskevasti. Yhtiön nettokäyttöpääomatarpeet yleisesti ottaen vaihtelevat vuoden aikana liiketoiminnan kausiluonteisuuden vuoksi, ja vaihtelua syntyy myös eläkkeisiin ja arvonlisäveroon liittyvien maksujen ajoituksista sekä lomarahavelvoitteista ja työterveyshuoltoon liittyvistä palvelumaksuista. Yhtiön nettokäyttöpääoma supistuu yleensä vuoden loppua kohden

kausiluontoisuuteen liittyvistä tekijöistä johtuen. Arkipäivien määrä vaikuttaa tyypillisesti liikevaihdon ja tuloksen kehitykseen, erityisesti vertaillen vuosineljänneksien kehitystä.

Tapahtumat raportointikauden jälkeen

Puistosairaalan Silmälääkärit Oy:n ja Jyväskylän Silmätutkimuslaboratorio Oy:n hankinta

Terveystalo hankki lokakuussa 2018 Puistosairaalan Silmälääkärit Oy:n ja Jyväskylän Silmätutkimuslaboratorio Oy:n toiminnan. Yhtiöiden työntekijät siirtyivät Terveystalo-konserniin vanhoina työntekijöinä ja toiminta jatkuu entisissä tiloissa. Yhtiöt ovat yksityisiä silmälääkäripalvelujen tarjoaja. Yhtiöissä työskentelee 12 silmälääkärinä ja 5 työsuhteista työntekijää, ja niiden liikevaihto vuonna 2017 oli noin 0,4 miljoonaa euroa.

ONNI Hammas Porvoon hankinta

Terveystalo allekirjoitti lokakuussa 2018 sopimuksen Porvoossa toimivan ONNI hammas hammaslääkäriklinikan liiketoiminnan hankkimisesta. Helmikuussa 2018 avatulla hammaslääkäriklinalla työskentelee 4 hammaslääkärinä ja 3 suuhygienistiä ja 5 hammashoitajaa. Yksikön liikevaihto vuonna 2017 oli noin 0,7 miljoonaa euroa.

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle myönnetty jatkoaika Terveystalon ja Attendon välisessä yrityskaupassa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) Terveystalon ja Attendon Suomen terveystalouden välistä yrityskauppaa koskeva selvitys on edelleen kesken, ja KKV haki 5.10.2018 markkinaoikeudelta jatkoaikaa asian käsittelemiseksi 14.12.2018 asti. Mikäli KKV hyväksyy Järjestelyn kyseisen jatkoajan kuluessa, Järjestelyn arvioidaan mahdollisesta jatkoajasta riippumatta edelleen toteutuvan aiemmin arvioidun aikataulun puitteissa vuoden 2018 lopussa.

KKV:n päätökseen asti sekä Terveystalon että Attendo Suomen terveystalouden toiminta jatkuu erillisinä yritysina kuten tähänkin asti.

Rela-yhtiöiden hankinta

Terveystalo osti lokakuun alussa Rela-yhtiöiden (Rela-hierojat Oy, Hierojakoulu Relaxi Oy ja Rela-Group Oy) toiminnan. Rela-Hierojat on kasvanut kuudessa vuodessa alan ainoaksi valtakunnallisesti toimivaksi ketjuksi, jolla on 31 yksikköä ja 4 franchising-yksikköä. Relan ammattilaiset ovat Valviran ammattisuoajatun nimikkeen mukaisia koulutettuja hierojia. Rela-groupin keskusorganisaatiossa työskentelee kahdeksan työsuhteista työntekijää ja 140 itsenäistä hierojaa ja ketjun liikevaihto vuonna 2017 oli 3,3 miljoonaa euroa. Ketjulla on 14 000 yksityistä asiakasta ja noin 100 yritysasiakasta.

Taloudellinen raportointi ja yhtiökokous vuonna 2019

Terveystalo Oyj julkaisee taloudelliset raporttinsa vuonna 2019 seuraavasti:

- Tilinpäätöstiedote 2018 torstaina 14.2.2019
- Vuosikertomus vuodelta 2018 viikolla 9, 2019
- Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 2019 torstaina 9.5.2019
- Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuulta 2019 torstaina, 8.8.2019
- Osavuositarkastus tammi-syyskuulta 2019 torstaina 31.10.2019

Vuoden 2018 tilinpäätöstiedote ja taloudelliset katsaukset vuonna 2019 julkaistaan noin klo 9.00 Suomen aikaa. Taloudelliset katsaukset laaditaan suomeksi ja englanniksi.

Terveystalon tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus julkaistaan osana vuosikertomusta vuodelta 2018.

Terveystalon varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 4.4.2019 Helsingissä.

Tiedotustilaisuus

Terveystalo järjestää englanninkielisen tulostilaisuuden ja live webcastin 14.11.2018 klo 11.30 suomen aikaa Terveystalon Keskuskadun yksikössä osoitteessa Keskuskatu 7, 00100 Helsinki. Webcastia voi seurata osoitteessa: <https://terveystalo.videosync.fi/2018-11-14-q3-webcast>

Voit esittää kysymyksiä liittymällä puhelinkonferenssiin 5-10 minuuttia ennen alkamisaikaa soittamalla numeroon: +358 9 8171 0310, Ruotsi: +46 8 5664 2651, UK: +44 33 3300 0804, Yhdysvallat: +1 63 1913 1422. Jos soitat toisesta paikasta, käytä jotakin edellä mainituista numeroista. Tunnuskoodi on 43225604#.

Helsingissä 14. marraskuuta 2018
Terveystalo Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Talousjohtaja Ilkka Laurila
Puh. 030 633 1757

Kati Kaksonen, johtaja, sijoittajasuhteet ja talousviestintä
Puh. 010 345 2034
Kati.kaksonen@terveystalo.com

Jakelu:

Nasdaq Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.terveystalo.com

Terveystalo lyhyesti

Terveystalo on Helsingin pörssissä listattu julkinen osakeyhtiö, jolla on vahva suomalainen omistus. Terveystalo on liikevaihdoltaan ja verkostoltaan Suomen suurin terveystaloyritys. Yhtiö tarjoaa monipuolisia perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja yritys- ja yksityisasiakkaille ja julkiselle sektorille. Valtakunnallinen verkosto kattaa 180 toimipaikkaa eri puolilla Suomea. Toimipaikkaverkostoa täydentävät ympäri vuorokauden saatavilla olevat digitaaliset palvelut.

Vuonna 2017 Terveystalossa asioi noin 1,2 miljoonaa yksittäistä asiakasta. Lääkärikäyntejä tehtiin noin 3,3 miljoonaa. Terveystalossa työskentelee lähes 9 000 terveydenhuollon ammattilaista, joista noin puolet toimii itsenäisinä ammatinharjoittajina. Terveystalon palveluilla on Avainlippu-tunnus ja yhtiö on Suomalaisen työn liiton jäsen. www.terveystalo.com

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Liikevaihto	4	160,3	155,4	3,2	546,8	499,6	9,4	689,5
Liiketoiminnan muut tuotot		8,8	0,7	> 200,0	17,5	1,6	> 200,0	2,1
Materiaalit ja palvelut	5	-76,1	-74,6	2,0	-257,8	-235,2	9,6	-324,3
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6, 9	-43,7	-42,8	2,1	-146,2	-141,4	3,4	-189,5
Poistot ja arvonalentumiset		-10,2	-10,2	0,6	-30,7	-29,2	4,8	-40,0
Liiketoiminnan muut kulut	7	-21,8	-31,2	-30,0	-70,4	-81,2	-13,4	-109,6
Liikevoitto/-tappio		17,3	-2,5	> 200,0	59,3	14,2	> 200,0	28,2
Rahoitustuotot		0,0	0,0	7,6	0,1	0,1	-21,6	0,1
Rahoituskulut		-2,0	-4,7	-58,0	-7,1	-14,6	-51,6	-24,2
Rahoituskulut - netto		-1,9	-4,6	-58,4	-7,0	-14,5	-51,8	-24,1
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta		1,7	-0,1	> 200,0	1,9	-0,1	> 200,0	-0,2
Voitto/tappio ennen veroja		17,1	-7,3	> 200,0	54,3	-0,5	> 200,0	3,9
Tuloverot	8	-1,1	0,4	> -200,0	4,4	1,6	174,7	3,3
Kauden voitto/tappio		16,0	-6,9	> 200,0	58,7	1,1	> 200,0	7,2
Jakautuminen:								
Emoyhtiön omistajille		16,0	-6,9	> 200,0	58,6	1,1	> 200,0	7,2
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0	> 200,0	0,0	0,0	130,5	0,0

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Kauden voitto		16,0	-6,9	> 200,0	58,7	1,1	> 200,0	7,2
Kauden laaja tulos yhteensä		16,0	-6,9	> 200,0	58,7	1,1	> 200,0	7,2
Jakautuminen:								
Emoyhtiön omistajille		16,0	-6,9	> 200,0	58,6	1,1	> 200,0	7,2
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0	> 200,0	0,0	0,0	130,5	0,0
Emoyhtiön osakkeenomistajille kauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa *								
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,13	-0,06		0,46	0,01		0,06
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,13	-0,06		0,46	0,01		0,06

* Vertailukauden painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistäminen ja osakesplitin vaikutus.

Liitteet ovat kiinteä osa konsernin osavuositilauksia.

Lyhennetty konsernitase

Milj. euroa	Liite	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	81,0	91,9	92,1
Liikearvo	10	585,0	583,1	583,3
Muut aineettomat hyödykkeet	10	100,6	112,5	109,2
Sijoituskiinteistöt		0,6	0,6	0,6
Osuudet osakkuusyrityksissä		2,2	0,4	0,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat		1,1	1,7	1,2
Muut saamiset		-	0,0	0,0
Laskennalliset verosaamiset		9,4	6,6	7,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä		779,8	796,8	794,1
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		5,4	5,6	5,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset		72,7	70,2	70,0
Rahavarat		79,4	5,7	33,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		157,6	81,5	108,2
VARAT YHTEENSÄ		937,4	878,2	902,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		0,1	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		518,2	401,8	525,9
Omat osakkeet		-6,7	-	-
Kertyneet voittovarot		-9,5	-75,1	-68,8
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,1	0,1	0,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		502,2	326,9	457,3
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		261,1	354,4	270,2
Laskennalliset verovelat		21,7	24,8	24,1
Varaukset		4,6	5,6	6,6
Muut velat		6,8	5,6	6,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä		294,1	390,4	307,2
Lyhytaikaiset velat				
Varaukset		1,5	2,6	1,4
Ostovelat ja muut velat		110,6	129,0	117,1
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,1	0,1	0,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		28,9	29,1	19,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä		141,1	160,9	137,8
VELAT YHTEENSÄ		435,2	551,3	445,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		937,4	878,2	902,3

Liitteet ovat kiinteä osa konsernin osavuositilistä.

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							
Milj. euroa	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	0,1	525,9	-	-68,8	457,2	0,1	457,3
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto	-	-	-	58,6	58,6	0,0	58,7
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	0,7	0,7	-	0,7
Maksetut pääomanpalautukset	-	-7,7	-	-	-7,7	-	-7,7
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-6,7	-	-6,7	-	-6,7
Oma pääoma 30.9.2018	0,1	518,2	-6,7	-9,5	502,1	0,1	502,2

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							
Milj. euroa	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	0,0	308,0	-	-76,2	231,8	0,4	232,3
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto	-	-	-	1,1	1,1	0,0	1,1
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakepääoman korotus	0,1	-0,1	-	-	-	-	-
Suunnattu osakeanti	-	93,9	-	-	93,9	-	93,9
Tapahtumat määräysvallattomien omistajien kanssa							
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa	-	-	-	-	-	-0,4	-0,4
Oma pääoma 30.9.2017	0,1	401,8	-	-75,1	326,8	0,1	326,9

Liitteet ovat kiinteä osa konsernin osavuosisikasta.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden voitto/tappio ennen veroja	17,1	-7,3	54,3	-0,5	3,9
Oikaisut					
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa					
Poistot ja arvonalentumiset	10,2	10,2	30,7	29,2	40,0
Varausten muutos	-0,6	0,7	-1,9	-0,6	-0,8
Muut oikaisut, joihin ei liity maksutapahtumaa	-2,1	0,4	-1,5	0,8	1,1
Käyttöomaisuuden ja tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot/-tappiot	-8,3	-0,3	-16,0	-0,3	-0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Käyttöpääoman muutokset					
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-0,1	3,4	-2,3	0,8	1,0
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	-0,1	-0,3	-0,3	0,0
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-5,1	-13,5	-8,1	-10,4	1,3
Saadut korot	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Maksetut verot	0,4	-0,5	0,3	-0,9	-0,6
Liiketoiminnan rahavirta	13,5	-2,4	62,1	32,5	70,0
Investointien rahavirta					
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-1,0	-	-1,5	-56,6	-81,6
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-2,1	-2,7	-7,2	-8,8	-11,4
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-1,8	-1,0	-6,0	-3,1	-5,1
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	8,0	-	24,0	-	-
Myytävässä olevien sijoitusten myynti	-	-	1,6	0,1	0,1
Liiketoimintakaupat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-0,1	-	-0,5	-0,6	-0,7
Liiketoimintakaupat vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	-	1,1	-	1,1	1,1
Vastattavaksi otettujen lainojen takaisinmaksu	-	-	-	-5,1	-5,1
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	0,0	-	0,3	-	-
Saadut osingot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	3,1	-2,5	10,7	-73,0	-102,7
Rahoituksen rahavirta					
Maksullinen osakeanti	-	-	-	-	100,0
Vastikkeeton sijoitus sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon	-	-	-	-	25,0
Omien osakkeiden hankinta	-6,7	-	-6,7	-	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	-	-	-	40,8	297,8
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-7,0	-0,7	-7,0	-344,9
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-	8,4	-	20,0	20,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-0,1	-4,2	-0,8	-26,9	-31,6
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-1,0	-1,3	-3,1	-4,5	-14,6
Osamaksuvelkojen takaisinmaksut	-0,9	-0,9	-2,3	-2,7	-9,4
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1,2	-4,7	-4,9	-12,4	-15,5
Hankitut määräysvallattomien omistajien osuudet	-	-	-	-0,3	-0,3
Maksetut pääomanpalautukset	-	-	-7,7	-	-
Rahoituksen rahavirta	-9,8	-9,8	-26,3	7,1	26,5
Rahavarojen muutos	6,7	-14,7	46,4	-33,4	-6,1
Rahavarat katsauskauden alussa	71,5	20,4	33,0	39,1	39,1
Myytäväinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvien rahavarojen muutos	1,1	-	-	-	-
Rahavarat katsauskauden lopussa	79,4	5,7	79,4	5,7	33,0

Liitteet ovat kiinteä osa konsernin osavuositiedosta.

Konsernin osavuositarkastuksen liitetiedot

1. Laatimisperiaatteet

Tämä osavuositarkastus on tilintarkastamaton ja se on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen, ja sitä tulee lukea yhdessä konsernin viimeisimmän, vuodelta 2017 laaditun konsernitilinpäätöksen kanssa. Osavuositarkastuksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä, lukuun ottamatta uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja, jotka on otettu käyttöön 1.1.2018. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Seuraavat standardit ja niiden muutokset otettiin käyttöön 1.1.2018 lähtien:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset. IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39 standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Uudella standardilla ei ollut merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen. Muutokset selventävät tietyn tyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Terveystalo on huomionut standardiin tehdyt muutokset 1.1.2018 alkaneella tilikaudella osakeperusteisen kannustinjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.
- Muutokset IAS 40:ään – Sijoituskiinteistöjen siirrot. Muutokset selventävät, että johdon aikomusten muuttuminen ei yksinään osoita sijoituskiinteistön käyttötarkoituksen muuttumista. Käyttötarkoituksen muutosta osoittavat esimerkit standardissa on myös muutettu niin, että ne viittaavat myös rakenteilla olevaan kiinteistöön samoin kuin valmiiseen kiinteistöön. Standardimuutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014–2016. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja. Muutoksilla ei ollut vaikutusta Terveystalon konsernitilinpäätökseen.

Terveystalo-konserni ei ole vielä ottanut käyttöön seuraavia IASB:n jo julkaisemia uusia standardeja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien:

- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 standardi edellyttää vuokralle otajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveltoitena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Terveystalo on arvioinut IFRS 16 standardin vaikutuksia konsernitilinpäätökseen. Huomattavin havaittu vaikutus on, että konserni kirjaa taseeseen uusia varoja ja velkoja, jotka ovat pääosin nykyisten muiden vuokrasopimusten sisältämiä toimitiloja. Lisäksi kyseisiin vuokrasopimuksiin liittyvien kulujen luonne muuttuu IFRS 16:n korvatessa vuokrakulun käyttöomaisuuserän poistoilla ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvalta korkokululla, joka raportoidaan osana rahoituskuluja.

Terveystalolla käynnissä ollut IFRS 16 käyttöönottoprojekti on edennyt suunnitellun mukaisesti ja on pitkällä 30.9.2018 IFRS 16 standardin piiriin luokiteltujen ja Terveystalo konsernin vastuulle kuuluvien laite- ja tilavuokrasopimusten osalta. Käyttöönottoprojektin määrittelyjen myötä suurimmat vuokrasopimukset koostuvat toimitilakiinteistöjen vuokrasopimuksista. Viimeiselle vuosineljännekselle solmittavien uusien vuokrasopimusten osalta konserni tulee saattamaan niitä koskevat analyysit valmiiksi viimeisellä vuosineljänneksellä.

Terveystalo suunnittelee soveltavansa yksinkertaistettua lähestymistapaa IFRS 16 standardin käyttöönotossa, jolloin vertailukauden tietoja ei oikaista. Käyttöoikeusomaisuuserä tullaan arvostamaan lähtökohtaisesti määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokrasopimusvelka. Terveystalo suunnittelee kirjaavansa käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan IFRS 16 vaatimusten mukaisesti, eikä suunnittele tekevänsä oikaisuja jo olemassa oleviin IAS 17 mukaisesti luokiteltuihin rahoitusleasingsopimusten kirjanpitoarvoihin.

Terveystalo on tehnyt alustavaa vaikutusanalyysia uuden standardin käyttöönotosta johtuvasta kvantitatiivisesta vaikutuksesta tilinpäätökseen. Arviot on laadittu 30.9.2018 voimassa olevien vuokrasopimusten perusteella ja alustavassa vaikutusanalyysissa velka on arvostettu nykyarvoon käyttämällä lisäluoton korkoa. Tällä hetkellä alustava arvio 1.1.2019 taseeseen kirjattavasta diskontatusta vuokrasopimusvelasta on 173 miljoonaa euroa ja arvio käyttöoikeusomaisuuserästä on vastaavasti 173 miljoonaa euroa. Alustavien laskelmien mukaan käyttökatteen arvioidaan kasvavan tilikaudella 1.1.–31.12.2019 noin 34 miljoonaa euroa, liikevoiton arvioidaan kasvavan noin 2 miljoonaa euroa ja kokonaisvaikutus nettotulokseen IFRS 16 mukaisesti kirjattavien korkokulujen jälkeen olisi noin -0,6 miljoonaa euroa. Konserni tulee antamaan enemmän lisätietoja sekä kertomaan standardin käyttöönoton kvantitatiivista vaikutuksista tarkemmin vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

2. Kriittiset tilinpäätösarviot ja epävarmuustekijät

Tämän osavuositarkastuksen laatimisessa johto on tehnyt arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen ja raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Todelliset tulokset voivat poiketa näistä arvioista. Johdon käyttämä harkinta tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa sekä arvioihin liittyvät epävarmuustekijät ovat samat kuin konsernitilinpäätöksessä 31.12.2017 päättyneellä tilikaudella.

3. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

3.1 Kilpailu- ja kuluttajavirastolle myönnetty jatkoaika Terveystalon ja Attendon välisessä yrityskaupassa

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) Terveystalon ja Attendon Suomen terveyspalveluiden välistä yrityskauppaa koskeva selvitys on edelleen kesken, ja KKV haki 5.10.2018 markkinaoikeudelta jatkoaikaa asian käsittelemiseksi 14.12.2018 asti. Mikäli KKV hyväksyy Järjestelyn kyseisen jatkoajan kuluessa, Järjestelyn arvioidaan mahdollisesta jatkoajasta riippumatta edelleen toteutuvan aiemmin arvioidun aikataulun puitteissa vuoden 2018 lopussa.

KKV:n päätökseen asti sekä Terveystalon että Attendo Suomen terveyspalveluiden toiminta jatkuu erillisinä yrityksinä kuten tähänkin asti.

3.2 Rela-yhtiöiden hankinta

Terveystalo osti lokakuun alussa Rela-yhtiöiden (Rela-hierojat Oy, Hierojakoulu Relaxi Oy ja Rela-Group Oy) toiminnan. Rela-Hierojat on kasvanut kuudessa vuodessa alan ainoaksi valtakunnallisesti toimivaksi ketjuksi, jolla on 31 yksikköä ja 4 franchising-yksikköä. Relan ammattilaiset ovat Valviran ammattisuojatun nimikkeen mukaisia koulutettuja hierojia. Rela-groupin keskusorganisaatioissa työskentelee kahdeksan työsuhteista työntekijää ja 140 itsenäistä hierojaa ja ketjun liikevaihto vuonna 2017 oli 3,3 miljoonaa euroa. Ketjulla on 14 000 yksityistä asiakasta ja noin 100 yritysasiakasta.

3.3 Puistosairaalan Silmälääkärit Oy:n ja Jyväskylän Silmätutkimuslaboratorio Oy:n hankinta

Terveystalo hankki lokakuussa 2018 Puistosairaalan Silmälääkärit Oy:n ja Jyväskylän Silmätutkimuslaboratorio Oy:n osakekannan. Yritykset tarjoavat yksityisiä silmälääkäripalveluja. Yrityksissä työskentelee 12 silmälääkärinä ja 5 työsuhteista työntekijää ja yritysten yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2017 oli noin 0,4 miljoonaa euroa.

3.4 ONNI Hammas Porvoon hankinta

Terveystalo allekirjoitti lokakuussa 2018 sopimuksen Porvoossa toimivan ONNI hammas hammaslääkäriklinikan liiketoiminnan hankkimisesta. Helmikuussa 2018 avatulla hammaslääkäriklinalla työskentelee 4 hammaslääkärinä ja 3 suuhygienistiä ja 5 hammashoitajaa. Yksikön liikevaihto vuonna 2017 oli noin 0,7 miljoonaa euroa.

4. Liikevaihto

Konsernin liikevaihto on jaettu asiakastyypin perusteella. Konsernilla ei ole asiakkaita, joiden liikevaihto olisi vähintään 10 prosenttia konsernin liikevaihdosta. Terveystalo tarjoaa varsinaisia terveydenhuollon palveluitaan ja avohoidon palveluja kolmelle eri asiakasryhmälle: yritysasiakkaille, yksityisasiakkaille ja julkisen sektorin asiakkaille.

Yritysasiakkaat ovat Terveystalon suurin asiakasryhmä. Terveystalon yritysasiakkaat käsittävät yhtiön työterveysasiakkaat lukuun ottamatta kunnallisia työterveysasiakkaita. Yhtiö tarjoaa lakisääteisiä työterveyspalveluja ja muita työterveys- ja työhyvinvointipalveluja kaiken kokoisille yritysasiakkaille. Terveystalo on Suomen suurin työterveyspalvelujen tarjoaja liikevaihdon ja työterveyshuollon loppukäyttäjien määrän perusteella. Terveystalo tarjoaa työterveydenhuollon palveluja yli 23 000 yritykselle.

Yksityisasiakkaat ovat Terveystalon toiseksi suurin asiakasryhmä. Yksityisasiakkaisiin kuuluu yksityishenkilöitä ja perheitä. Yhtiön vahva brändi, vaivaton pääsy palveluihin ilman pitkiä odotusaikoja, johtava yksityishenkilöille, perheille ja eläkeläisille suunnattu palvelutarjonta ja henkilökohtaiset digitaaliset palvelut tuovat Terveystalolle kilpailuedun julkiseen terveydenhuoltoon nähden ja kannustavat asiakkaita investoimaan omaan terveyteensä. Yksityisasiakkaiden palvelut maksaa joko asiakas itse tai vakuutusyhtiö.

Terveystalon julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluu suomalaisia julkisen sektorin organisaatioita, kuten kuntia, kuntayhtymiä, sairaanhoitopiirejä, sekä kunnallisia työterveysasiakkaita. Terveystalon laaja toimipaikkaverkosto, digitaalinen tarjonta, hyvä maine ja tunnettu brändi sekä terveydenhuoltopalvelujen koko hoitoketjun laaja tuntemus ja kokemus tekevät Terveystalosta houkuttelevan kumppanin julkiselle sektorille. Julkisen sektorin asiakasryhmässä Terveystalon palvelut rahoitetaan pääasiassa kuntien ja valtion budjeteista.

Liikevaihdon jakautuminen

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Yritysasiakkaat*	85,6	84,5	1,3	293,4	266,3	10,2	372,1
Yksityisasiakkaat	56,2	56,9	-1,2	194,0	186,8	3,8	253,8
Julkisen sektorin asiakkaat*	18,5	14,0	31,8	59,4	46,4	27,9	63,6
Yhteensä	160,3	155,4	3,2	546,8	499,6	9,4	689,5

* Vuoden 2017 asiakkuuksien myyntejä on tarkistettu vastaamaan nykyisin käytössä olevaa määritelmää. Muutoksilla on vähäinen vaikutus yritys- ja julkisasiakkuuksien aiemmin raportoituihin lukuihin.

5. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Materiaalien ostot	-5,4	-6,1	-11,0	-20,9	-20,3	2,9	-27,8
Varaston muutos	-0,0	0,1	-137,2	0,3	0,3	-12,6	-0,0
Ulkopuoliset palvelut	-70,6	-68,6	2,9	-237,2	-215,3	10,2	-296,5
Yhteensä	-76,1	-74,6	2,0	-257,8	-235,2	9,6	-324,3

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Palkat ja palkkiot	-36,1	-34,9	3,4	-119,9	-115,4	3,9	-155,2
Osakeperusteiset maksut	0,1	-	-	-0,7	-	-	-0,2
Muut työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-7,7	-7,9	-2,1	-25,6	-25,9	-1,1	-34,0
Yhteensä	-43,7	-42,8	2,1	-146,2	-141,4	3,4	-189,5

7. Liiketoiminnan muut kulut

Milj.euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Vuokrat ja toimitilakulut	-11,4	-10,9	4,3	-34,4	-31,1	10,7	-44,1
Muut kulut	-10,5	-20,3	-48,4	-36,0	-50,1	-28,3	-65,5
Yhteensä	-21,8	-31,2	-30,0	-70,4	-81,2	-13,4	-109,6

8. Tuloverot

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	0,0	-0,4	109,7	-0,1	-0,8	-88,8	-0,6
Edellisten tilikausien verot	-0,0	-		-0,0	-0,0	-69,1	0,0
Laskennalliset verot	-1,1	0,8	> -200,0	4,5	2,4	87,8	3,9
Tuloverot yhteensä	-1,1	0,4	> -200,0	4,4	1,6	174,7	3,3

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista käyttäen 20 %:n verokantaa.

9. Osakeperusteiset maksut

Terveystalo Oyj:n hallitus on päättänyt uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018, 2019 ja 2020. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Ensimmäiselle ansaintajaksolle sovellettavat kriteerit ovat osakkeen kokonaistuotto ja Terveystalon kannattavuus. Palkkiojärjestelmän piirissä on ensimmäisellä ansaintajaksolla noin 80 avainhenkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet, ja sen perusteella suoritettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä vastaa enintään noin 943 000 Terveystalo Oyj:n osaketta.

Osakepalkkiojärjestelmän mahdolliset palkkiot maksetaan osittain Terveystalo Oyj:n osakkeina ja osittain rahana noin kahden vuoden kuluttua ansaintajaksojen päättymisestä. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta järjestelmään osallistuville henkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli osallistuja päättää työ- tai toimisuhteensa ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Hallitus teki heinäkuun kokouksessaan päätöksen Terveystalo Oyj:n osakkeiden hankkimisesta ja hallinnoimisesta Evli Awards Management Oy:n (EAM) kanssa kannustimiin liittyvien omien osakkeiden hankinnan rahoitusta koskevan osakeyhtiölain kohdan säännösten mukaisesti. Järjestelyssä EAM perusti EAM TTALO Holding Oy:n (Holding-yhtiö), joka hankkii Terveystalon rahoittamana sopimuksen mukaisesti osakkeita. Osakkeita käytetään osana Terveystalon osakepohjaista kannustinjärjestelmää sen ehtojen mukaisesti. Katsauskaudella EAM TTALO Holding Oy hankki Terveystalon osakkeita 730 000 kappaletta 6,7 miljoonan euron arvosta.

Järjestely	2018
Myöntämispäivä	30.1.2018
Osakkeiden maksimimäärä, kpl	943 000
Osakkeiden käypä arvo myöntämishetkellä	6,87
Voimassaoloaika	31.12.2018
Arvioitu oikeuden syntymisajanjakso	3 vuotta
Ansaintakriteerit	Osakkeen kokonaistuotto ja yhtiön kannattavuus
Toteutus	Osakkeina ja rahana

10. Aineettomat hyödykkeet

1-9/2018	Liikearvo	Asiakkuudet	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa					
Hankintameno 1.1.2018	651,3	83,8	82,9	30,0	848,0
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,7	0,3	-	0,0	2,0
Lisäykset	-	-	-	5,9	5,9
Uudelleenluokittelut ja siirrot erien välillä	-	-	-	-0,0	-0,0
Hankintameno 30.9.2018	653,0	84,1	82,9	36,0	855,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-68,0	-51,3	-16,9	-19,3	-155,5
Poistot	-	-8,1	-3,1	-3,8	-14,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.9.2018	-68,0	-59,4	-20,0	-23,1	-170,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	583,3	32,5	66,0	10,7	692,5
Kirjanpitoarvo 30.9.2018	585,0	24,8	62,9	12,9	685,6

1-9/2017	Liikearvo	Asiakkuudet	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa					
Hankintameno 1.1.2017	517,1	74,5	83,0	23,7	698,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	133,1	9,3	-	1,5	143,9
Lisäykset	0,8	-	-	2,8	3,6
Hankintameno 30.9.2017	651,1	83,8	83,0	28,0	845,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-68,0	-40,9	-12,7	-13,8	-135,3
Poistot	-	-7,8	-3,2	-3,7	-14,7
Arvonalentumiset	-	-	-	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.9.2017	-68,0	-48,6	-15,8	-17,9	-150,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	449,1	33,6	70,3	10,0	563,0
Kirjanpitoarvo 30.9.2017	583,1	35,2	67,2	10,2	695,6

2017	Liikearvo	Asiakkuudet	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa					
Hankintameno 1.1.2017	517,1	74,5	83,0	23,7	698,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	134,1	9,3	-	1,5	145,0
Lisäykset	-	-	-	5,1	5,1
Vähennykset	-	-	-0,1	-0,3	-0,5
Hankintameno 31.12.2017	651,3	83,8	82,9	30,0	848,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-68,0	-40,9	-12,7	-13,8	-135,3
Poistot	-	-10,4	-4,2	-5,1	-19,8
Arvonalentumiset	-	-	-	-0,4	-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-68,0	-51,3	-16,9	-19,3	-155,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	449,1	33,6	70,3	10,0	563,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	583,3	32,5	66,0	10,7	692,5

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

1-9/2018	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Toimitilojen perusparannukset	Muut aineelliset hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa						
Hankintameno 1.1.2018	1,9	39,8	83,5	33,4	4,4	163,0
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	0,1	-	-	0,1
Lisäykset	-	1,1	11,0	2,4	0,5	15,0
Vähennykset	-1,9	-7,8	-0,7	-0,1	-	-10,5
Uudelleenluokittelut ja siirrot erien välillä	-	-	-	-	-	-
Hankintameno 30.9.2018	0,1	33,1	93,9	35,7	4,9	167,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-	-12,6	-48,0	-9,2	-1,1	-70,9
Poistot	-	-1,9	-9,9	-3,5	-0,4	-15,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.9.2018	-	-14,5	-57,8	-12,8	-1,5	-86,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1,9	27,1	35,5	24,2	3,3	92,1
Kirjapitoarvo 30.9.2018	0,1	18,6	36,1	22,9	3,4	81,0

1-9/2017	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Toimitilojen perusparannukset	Muut aineelliset hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa						
Hankintameno 1.1.2017	0,1	35,2	62,8	15,7	3,0	116,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,9	9,8	5,7	6,4	-	23,7
Lisäykset	-	0,7	12,5	3,6	1,7	18,6
Vähennykset	-	-	-1,0	-0,6	-	-1,7
Hankintameno 30.9.2017	1,9	45,7	80,0	25,0	4,8	157,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-8,9	-35,9	-5,8	-0,7	-51,3
Poistot	-	-2,7	-8,8	-2,4	-0,2	-14,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 30.9.2017	-	-11,6	-44,8	-8,3	-0,9	-65,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	0,1	26,4	26,9	9,8	2,3	65,5
Kirjapitoarvo 30.9.2017	1,9	34,2	35,2	16,7	3,8	91,9

2017	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Toimitilojen perusparannukset	Muut aineelliset hyödykkeet ja ennakko-maksut	Yhteensä
Milj. euroa						
Hankintameno 1.1.2017	0,1	35,2	62,8	15,7	3,0	116,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,9	9,8	5,7	6,4	-	23,7
Lisäykset	-	0,8	16,3	5,7	1,4	24,2
Vähennykset	-0,0	-0,0	-1,3	-0,6	-0,0	-2,0
Uudelleenluokittelut ja siirrot erien välillä	-	-6,0	-	6,3	-	0,3
Hankintameno 31.12.2017	1,9	39,8	83,5	33,4	4,4	163,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-8,9	-35,9	-5,8	-0,7	-51,3
Poistot	-	-3,6	-12,0	-3,4	-0,4	-19,4
Arvonalentumiset	-	-0,2	-0,0	-	-0,0	-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-12,6	-48,0	-9,2	-1,1	-70,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	0,1	26,4	26,9	9,8	2,3	65,5
Kirjapitoarvo 31.12.2017	1,9	27,1	35,5	24,2	3,3	92,1

12. Liiketoimintojen yhdistäminen

Osavuositajaksi 1.1.–30.9.2018 aikana konserni on tehnyt kolme yrityshankintaa sekä kaksi liiketoimintakauppaa.

31.1.2018 Terveystalo hankki Hammas Jaarli Oy:n liiketoiminnan. Toteutunut liiketoimintakauppa sisältää mahdollisen ehdollisen lisäkauppahintaosuuden, jonka määrittely on vielä kesken.

28.2.2018 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Naantalien Yksityislääkärit Oy:n osakekannasta. Hankittu tytäryhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien.

29.3.2018 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Juha Uusimäki Oy:n (Lääkärikeskus Ilo) osakekannasta. Hankittu tytäryhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien. Toteutunut osakekauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahintaosuuden, mikä on hankinnan yhteydessä käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo hankintahetkellä oli 0,1 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu luovutuspäivästä lukien seuraavan 36 kuukauden toteutuvaan myyntiin.

28.9.2018 Terveystalo hankki Jämsän Fysikaalinen Hoitolaitos Oy:n liiketoiminnan.

28.9.2018 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Fysiatrinen osaamiskeskus Prima Oy:n osakekannasta. Hankittu tytäryhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien. Toteutunut osakekauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahintaosuuden, jonka määrittely on vielä kesken.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Hankittujen yhtiöiden taseet on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti. Liiketoimintakauppojen osalta nettovarat on oikaistu olennaisilta osin vastaamaan Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteita.

Luovutettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	2,4
Ehdollinen vastike	0,1
Luovutettu vastike yhteensä	2,5

Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Rahavarat	0,5
Aineettomat hyödykkeet	0,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,3
Ostovelat ja muut velat	-0,3
Laskennalliset verovelat	-0,1
Yksilöitävissä olevat nettovarat yhteensä	0,8

Liikearvo	1,7
------------------	------------

Edellä kuvatuissa liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Hankinnoista syntyi alustava 1,7 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin, joiden

odotetaan syntyvän kun hankitut liiketoiminnot integroidaan Terveystaloon. Kirjattu liikearvo on verotuksessa vähennyskelpoinen siltä osin, kun se liittyy liiketoimintakauppoihin.

Toteutuneissa liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on hankkinut asiakkuuksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo määritellään asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Asiakassuhteiden käyvät arvot ovat alustavia ja kolmannen vuosineljänneksen liiketoimintojen yhdistämisen osalta asiakassuhteiden käyvän arvon määritykset eivät ole vielä valmistuneet.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 0,3 miljoonaa euroa eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni on kirjannut yhteensä 0,1 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelmaan liiketoiminnan muut kulut -erään.

Liiketoimintojen hankinnan myötä kaudelle 2018 kirjattu liikevaihto on 1,5 miljoonaa euroa ja tulos -0,1 miljoonaa euroa. Johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi tilikaudella 2018 ollut 548,4 miljoonaa euroa ja tulos 58,8 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2018 alkaen.

Osavuositakson 1.1.–30.9.2017 liiketoimintojen yhdistämiset

Osavuositakson 1.1.–30.9.2017 aikana konserni teki useita yrityshankintoja. Kaksi suurinta hankintaa on esitetty erillään ja muut pienemmät hankinnat on esitetty yhdessä.

Diacor terveystalot Oy konsernin hankinta

24.3.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Diacor terveystalot Oy:n (Diacor) osakekannasta. Osana hankintaa konserni sai määräysvallan yhtiössä Eloni Oy, joka on Diacor terveystalot Oy:n tytäryhtiö. Hankinta vahvistaa Terveystalon asemaa yhtenä johtavana terveystalotien tarjoajana erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Turun alueella. Hankittujen yhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty Terveystalon konsernitilinpäätökseen maaliskuun lopusta 2017 lähtien.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Tase on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Luovutettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	19,8
Osakkeet	93,9
Luovutettu vastike yhteensä	113,7

Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Rahavarat	5,7
Aineettomat hyödykkeet	7,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12,7
Laskennalliset verosaamiset	0,4
Vaihto-omaisuus	0,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15,9
Ostovelat ja muut velat	-16,0
Varaukset	-0,0
Laskennalliset verovelat	-1,7
Korolliset velat	-13,5
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	12,0

Liikearvo	101,7
------------------	--------------

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut asiakkuuksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Hankinnasta syntyi 101,7 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin, joiden odotetaan syntyvän kun hankitut liiketoiminnot integroidaan Terveystaloon. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 15,9 miljoonaa euroa, eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni kirjasi yhteensä 2,5 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Liiketoimintojen hankinnan myötä kaudelle 2017 kirjattu liikevaihto oli 55,6 miljoonaa euroa ja tulos 0,1 miljoonaa euroa. Johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi kaudella 2017 ollut 534,2 miljoonaa euroa ja tulos 2,2 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2017 alkaen. Kaupan yhteydessä Terveystalo on antanut tiettyjä sitoumuksia, jotka rinnastuvat ehdolliseen kauppahintaan. Johdon arvion mukaan näiden toteutumista pidetään epätodennäköisenä.

Porin Lääkäritalo Oy konsernin hankinta

2.1.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Porin Lääkäritalo Oy:n ("Pori") osakekannasta. Osana hankintaa konserni sai määräysvallan tytäryhtiöissä Koy Porin Linnankulma, Curia Oy ja Porin Lääkärikeskus Oy. Porin Lääkärikeskus omistaa 7,79 prosenttia Porin Lääkäritalon osakkeista. Hankinta vahvistaa Terveystalon asemaa yhtenä

johtavana terveystalouden tarjoajana Porin alueella. Hankittujen yhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty Terveystalon konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Tase on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Luovutettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	43,4
Luovutettu vastike yhteensä	43,4

Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Rahavarat	2,3
Aineettomat hyödykkeet	2,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,4
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,6
Ostovelat ja muut velat	-2,4
Varaukset	-0,0
Laskennalliset verovelat	-0,4
Korolliset velat	-2,1
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	12,5

Liikearvo	30,9
------------------	-------------

Edellä kuvatussa liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Toteutuneessa liiketoimintojen yhdistämisessä konserni on hankkinut asiakkuuksia. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvien asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassa olevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Hankinnasta syntyi 30,9 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 1,6 miljoonaa euroa, eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni kirjasi yhteensä 0,8 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Hankintaan liittyen kaudella 2017 kirjattiin liikevaihtoa 17,0 miljoonaa euroa ja voittoa 0,9 miljoonaa euroa.

Muut liiketoimintojen yhdistämiset

31.3.2017 Terveystalo Healthcare Oy hankki 100 prosenttia Ky Läkkitorin Hammaslääkäriaseman osakekannasta. Hankittu tytäryhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankintakuukaudesta lähtien.

19.4.2017 Suomen Terveystalo Oy hankki hammaslääkäriliiketoiminnan Data Plaza Oy:ltä liiketoimintakaupalla.

2.5.2017 Suomen Terveystalo Oy hankki hammaslääkäriliiketoiminnan Crossdental Oy:ltä liiketoimintakaupalla. Toteutunut kauppa sisältää ehdollisen lisäkauppahinnan osuuden, mikä on hankinnan yhteydessä käsitelty osana hankintamenoa ja kirjattu velaksi, jonka käypä arvo hankintahetkellä oli 0,3 miljoonaa euroa. Ehdollinen kauppahinta on sidottu vuosien 2018–2020 myyntiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo. Hankitun yhtiön tase on laadittu olennaisilta osin IFRS:n ja Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti. Liiketoimintakauppojen osalta nettovarot on oikaistu olennaisilta osin vastaamaan Terveystalo-konsernin laskentaperiaatteita.

Luovutettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	1,4
Ehdollinen vastike	0,3
Luovutettu vastike yhteensä	1,7

Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Rahavarat	0,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,7
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0
Ostovelat ja muut velat	-0,4
Korolliset velat	-0,5
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	0,1

Liikearvo	1,7
------------------	------------

Edellä kuvatuissa liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineelliset hyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella. Hankinnasta syntyi 1,7 miljoonan euron liikearvo. Liikearvo perustuu yhtiöiden henkilökunnan osaamiseen ja hankinnasta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten yhteenlaskettu käypä arvo on 0,0 miljoonaa euroa eikä siihen liity olennaista arvonalentumisriskiä.

Konserni kirjasi yhteensä 0,0 miljoonan euron edestä palkkioita liittyen neuvonta-, arvonmääritys- tms. palveluihin. Palkkiot sisältyvät konsernituloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Hankintoihin liittyen kaudella 2017 kirjattiin liikevaihtoa 1,7 miljoonaa euroa ja voittoa 0,2 miljoonaa euroa. Johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi kaudella 2017 ollut 500,7 miljoonaa euroa ja voitto 1,2 miljoonaa euroa, jos kyseiset muut liiketoimintojen hankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2017 alkaen.

13. Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Terveystalo konserni, milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	Muutos, %	1-9/2018	1-9/2017	Muutos, %	2017
Liikevaihto	160,3	155,4	3,2	546,8	499,6	9,4	689,5
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*, **	20,1	17,5	15,2	76,4	63,3	20,7	92,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*, **	12,5	11,2	-	14,0	12,7	-	13,4
Käyttökate (EBITDA)*	27,6	7,6	>200,0	90,0	43,4	107,3	68,2
Käyttökate (EBITDA), %*	17,2	4,9	-	16,5	8,7	-	9,9
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)*, **	14,8	12,4	19,4	60,6	49,1	23,6	73,0
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %*, **	9,2	8,0	-	11,1	9,8	-	10,6
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)*	22,3	2,6	>200,0	74,3	29,2	154,4	48,8
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %*	13,9	1,7	-	13,6	5,8	-	7,1
Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT)*, **	9,9	7,3	35,6	45,7	34,0	34,2	52,3
Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT), %*, **	6,2	4,7	-	8,4	6,8	-	7,6
Liikevoitto/-tappio (EBIT)*	17,3	-2,5	>200,0	59,3	14,2	>200,0	28,2
Liikevoitto/-tappio (EBIT), %*	10,8	-1,6	-	10,9	2,8	-	4,1
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	-	-	-	13,5	3,1	-	2,1
Omavaraisuusaste, %*	-	-	-	53,7	37,3	-	50,7
Osakekohtainen tulos (€)***	0,13	-0,06	-	0,46	0,01	-	0,06
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %*	-	-	-	41,9	115,6	-	56,1
Nettovelka/Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)*, **	-	-	-	2,0	4,5	-	2,8
Varat yhteensä	-	-	-	937,4	878,2	6,7	902,3
Henkilöstö keskimäärin HTV	-	-	-	3 488	3 314	5,3	3 180
Henkilöstö kauden lopussa	-	-	-	4 482	4 290	4,5	4 265
Ammattinharjoittajat kauden lopussa	-	-	-	4 729	4 503	5,0	4 431

* Vaihtoehtoinen tunnusluku. Terveystalo esittää IFRS-tunnuslukujen lisäksi täydentäviä, vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joita yhtiö seuraa sisäisesti ja jotka antavat merkittävää yhtiötä koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analytikoille ja muille tahoille yhtiön toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista. Näitä ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista eikä niitä korvaavina tunnuslukuina.

** Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategiaan projekteihin listautumisanti mukaan lukien, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

*** Vertailukauden painotetussa keskimääräisessä osakemäärässä on huomioitu osakkeiden yhdistämisen ja osakesplitin vaikutus.

14. Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut

$$\text{Osakekohtainen tulos, (euroa)} = \frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$$

Terveystalo esittää IFRS-tunnuslukujen lisäksi täydentäviä, vaihtoehtoisia tunnuslukuja, joita yhtiö seuraa sisäisesti ja jotka antavat merkittävää yhtiötä koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analytikoille ja muille tahoille yhtiön toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista. Näitä ei tulisi tarkastella erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista eikä niitä korvaavina tunnuslukuina.

Taseen vaihtoehtoiset tunnusluvut

Yhtiö esittää seuraavat taseen vaihtoehtoiset tunnusluvut, koska ne ovat yhtiön näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita yhtiön kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkaansa.

$$\text{Oman pääoman tuotto (ROE), \%} = \frac{\text{Kauden tulos (viimeiset 12 kuukautta)}}{\text{Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden) (keskimäärin)}} \times 100 \%$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100 \%$$

$$\text{Nettovelkaantumisaste (Gearing), \%} = \frac{\text{Korolliset velat - korolliset saamiset ja rahavarat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100 \%$$

$$\text{Nettovelka/Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)*} = \frac{\text{Korolliset velat - korolliset saamiset ja rahavarat}}{\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)}}$$

Tuloslaskelman vaihtoehtoiset tunnusluvut

Yhtiö esittää seuraavat tuloslaskelman vaihtoehtoiset tunnusluvut, koska yhtiön näkemyksen mukaan ne lisäävät ymmärrystä yhtiön liiketoiminnan tuloksesta. Lisäksi oikaistut vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat usein analyttikkojen ja muiden osapuolten käyttämiä ja helpottavat vertailtavuutta kausien välillä.

$$\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA)*} = \text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset + oikaisut}$$

$$\text{Oikaistu käyttökate (EBITDA), \%*} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset + oikaisut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 \%$$

$$\text{Oikaistu liikevoitto / -tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)*} = \text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset + oikaisut}$$

$$\text{Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), \%*} = \frac{\text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset + oikaisut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 \%$$

$$\text{Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT)*} = \text{Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta + oikaisut}$$

Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT), %*	=	$\frac{\text{Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta} + \text{oikaisut}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100 %
Käyttökate (EBITDA)	=	Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset	
Käyttökate (EBITDA), %	=	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100 %
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	=	Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	=	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio + aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100 %
Liikevoitto/-tappio (EBIT)	=	Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta	
Liikevoitto/-tappio (EBIT), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen rahoituseriä, veroja ja osuutta osakkuusyhtiöiden tuloksesta}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100 %

* Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin listautumisanti mukaan lukien, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

15. Täsmäytyslaskelma vaihtoehtoihin tunnuslukuihin

Omaraisuusaste, %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Oma pääoma (sisältäen määräysvallattomien omistajien osuuden)	-	-	502,2	326,9	457,3
Taseen loppusumma	-	-	937,4	878,2	902,3
Saadut ennakot	-	-	1,5	1,3	1,2
Omaraisuusaste, %	-	-	53,7	37,3	50,7

Nettovelkaantumisaste (gearing), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Korolliset velat	-	-	289,9	383,5	289,4
Korolliset saamiset ja rahavarat	-	-	79,4	5,7	33,0
Oma pääoma	-	-	502,2	326,9	457,3
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-	-	41,9	115,6	56,1

Nettovelka/Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Korolliset velat	-	-	289,9	383,5	289,4
Korolliset saamiset ja rahavarat	-	-	79,4	5,7	33,0
Oikaistu käyttökate (viimeiset 12 kuukautta)	-	-	105,4	84,2	92,4
Nettovelka/ Oikaistu käyttökate (EBITDA) (viimeiset 12 kuukautta)	-	-	2,0	4,5	2,8

Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Poistot ja arvonalentumiset	10,2	10,2	30,7	29,2	40,0
Oikaisut*	-7,4	9,8	-13,6	19,9	24,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	20,1	17,5	76,4	63,3	92,4

Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Oikaistu käyttökate	20,1	17,5	76,4	63,3	92,4
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	12,5	11,2	14,0	12,7	13,4

Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	4,9	5,1	14,9	15,0	20,6
Oikaisut*	-7,4	9,8	-13,6	19,9	24,1
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	14,8	12,4	60,6	49,1	73,0

Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	14,8	12,4	60,6	49,1	73,0
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Oikaistu liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	9,2	8,0	11,1	9,8	10,6

Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Oikaisut*	-7,4	9,8	-13,6	19,9	24,1
Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT)	9,9	7,3	45,7	34,0	52,3

Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT)	9,9	7,3	45,7	34,0	52,3
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Oikaistu liikevoitto/-tappio (EBIT), %	6,2	4,7	8,4	6,8	7,6

Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Poistot ja arvonalentumiset	10,2	10,2	30,7	29,2	40,0
Käyttökate (EBITDA)	27,6	7,6	90,0	43,4	68,2

Käyttökate (EBITDA), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Käyttökate (EBITDA)	27,6	7,6	90,0	43,4	68,2
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Käyttökate (EBITDA), %	17,2	4,9	16,5	8,7	9,9

Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset	4,9	5,1	14,9	15,0	20,6
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	22,3	2,6	74,3	29,2	48,8

Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	22,3	2,6	74,3	29,2	48,8
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Liikevoitto/-tappio ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA), %	13,9	1,7	13,6	5,8	7,1

Liikevoitto/-tappio (EBIT), milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Kauden tulos	16,0	-6,9	58,7	1,1	7,2
Tuloverot	1,1	-0,4	-4,4	-1,6	-3,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-1,7	0,1	-1,9	0,1	0,2
Nettorahoituskulut	1,9	4,6	7,0	14,5	24,1
Liikevoitto/-tappio (EBIT)	17,3	-2,5	59,3	14,2	28,2

Liikevoitto/-tappio (EBIT), %	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Liikevoitto/-tappio (EBIT)	17,3	-2,5	59,3	14,2	28,2
Liikevaihto	160,3	155,4	546,8	499,6	689,5
Liikevoitto/-tappio (EBIT), %	10,8	-1,6	10,9	2,8	4,1

Oikaisut*, milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Yrityshankintoihin liittyvät kulut ⁽¹⁾	0,2	8,3	0,9	14,8	17,7
Uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ⁽²⁾	0,4	1,4	1,0	4,6	5,8
Omaisuuksien myyntivoitto	-8,1	-0,3	-15,9	-0,3	-0,2
Strategiset projektit, uudet liiketoiminnot ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0,1	0,5	0,3	0,8	0,8
Oikaisut	-7,4	9,8	-13,6	19,9	24,1

* Oikaisut ovat tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia olennaisia eriä, jotka liittyvät liiketoiminnan hankintojen kuluihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykuluihin, käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, strategisiin projekteihin listautumisanti mukaan lukien, uusiin liiketoimintoihin ja muihin vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

¹⁾ Sisältäen hankittujen liiketoimintojen transaktiokustannukset ja integraatiokulut sekä listautumiseen liittyvät kulut.

²⁾ Sisältäen verkoston ja liiketoimintojen uudelleenjärjestelyt, toiminnan käynnistämiseen liittyvät tappiot, tappiollisista sopimuksista tehdyt varaukset (vuokra- ja muut sopimukset).

16. Vakuudet, ehdolliset velat ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja pantattuja osakkeita			
Rahalaitoslainat*	-	357,2	0,7
Nostamaton luottolimiitti	-	43,5	-
Yhteensä	-	400,7	0,7
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	0,5	992,1	0,7
Vakuudeksi annetut kiinteistöikiinnitykset	-	11,9	11,9
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	-	416,2	-
Yhteensä	0,5	1 420,2	12,6
Muut omasta puolesta annetut vakuudet			
Talletukset	0,1	1,9	0,0
Vuokratakaukset	-	1,6	-
Muut takaukset	0,5	0,9	0,6
Yhteensä	0,6	4,4	0,6
Muut vuokravastuut**			
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät	29,6	30,6	31,0
1-5 vuoden sisällä erääntyvät	95,8	96,0	95,2
Myöhemmin erääntyvät	60,4	70,2	66,9
Yhteensä	185,8	196,7	193,1

Konserni on velvollinen tarkastamaan arvonalisäveroihin liittyvät vähennykset, joita se on tehnyt kiinteistöinvestoinneissa, mikäli kiinteistön käyttö arvonalisäverovelvollisessa toiminnassa vähenee tarkastusjakson aikana. 30.9.2018 tarkistusvastuuta ei ollut jäljellä (0,1 miljoonaa euroa 30.9.2017 ja 0,1 miljoonaa euroa 31.12.2017).

* Lainojen nimellisarvot, joiden arvo eroaa taseeseen merkityistä määristä.

** Maksettavat vähimmäisvuokrat liittyvät konsernin vuokraamiin vastaanotto- ja toimistotiloihin. Vähimmäisvuokrien määrä on laskettu kertomalla määräaikaisen vuokrasopimuksen kesto katsauskauden päättyessä voimassaolevalla vuokrahinnalla. Toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista on laskettu vähimmäisvuokrat irtisanomisajalta.